
سرشناسه: پیوندی، محمدرضا، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور: راه و رسم جوانی / نویسنده محمدرضا پیوندی؛
ویراستار قدرت‌الله فرقانی؛ تهیه‌کننده پژوهشکده تحقیقات اسلامی.
مشخصات نشر: قم: انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: ۱۷۶ص.
شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۴۶ - ۱۵۱ - ۶ - ریال: ۴۰۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع: جوانان و اسلام
موضوع: جوانان -- مسائل اجتماعی و اخلاقی
موضوع: جوانان -- جنبه‌های اخلاقی
موضوع: جوانان -- زندگی مذهبی
شناسه افزوده: فرقانی، قدرت‌الله، ۱۳۴۱ -، ویراستار
شناسه افزوده: پژوهشکده تحقیقات اسلامی
شناسه افزوده: پژوهشکده تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم هدایت
رده‌بندی کنگره: ۳۹۰ / ۹۶ پ / ۱۶۵ / BP۲۳۰
رده‌بندی دیویی: ۳۰۷/۴۸۳
شماره کتابشناسی ملی: ۲۱۰۷۶۷۸

راه و رسم جوانی

www.ketab.ir

پژوهشکده تحقیقات اسلامی

راه و رسم جوانی

تهیه کننده و ناشر: پژوهشکده تحقیقات اسلامی

نویسنده: محمدرضا پیروندی

ناظر علمی: سید علیرضا ادیانی

ویراستار: قدرت الله فرقانی

صفحه پرباز: مسلم خسروی

چاپ: الهادی

نوبت و تاریخ چاپ: اول، بهار ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۱۵۱-۶

نشانی: قم، خیابان شهید فاطمی (دور شهر)، نبش فاطمی ۳

نمایشگاه و فروشگاه زمزم هدایت

تلفن: ۰۹۱۲۲۵۳۲۸۸۷، ۰۲۵۱-۷۷۳۰۷۳۵

پایگاه اینترنتی: www . Tooba . net

E-mail : tooba @ ofogh . net

فهرست

۱۰.....	مقدمه
۱۳.....	درس اول: مفهوم شناسی جوان و جوانی
۱۶.....	اهمیت دوران جوانی
۱۷.....	پاسداشت جوانی
۱۹.....	جوان و جوانمردی
۲۰.....	جوان در کلام معصومین علیهم السلام
۲۱.....	دین و جوان گرایی
۲۳.....	جوان از دیدگاه امام خمینی ره و مقام معظم رهبری (دام ظلّه)
۲۵.....	درس دوم: جوان و معنویت
۲۵.....	تعریف معنویت
۲۶.....	معنویت جوان و جوان معنوی

- ۲۷..... معنویت در پرتو دین داری
- ۲۸..... معنویت در اسلام
- ۲۹..... پیشگامان معنویت
- ۲۹..... آثار فردی معنویت در زندگی جوان
- ۳۳..... آثار اجتماعی معنویت در زندگی جوان
- ۳۷..... درس سوم: جوان و محبوبیت
- ۳۷..... معنای محبوبیت
- ۳۸..... عوامل محبوبیت
- ۴۶..... آثار محبوبیت
- ۴۸..... موانع محبوبیت
- ۴۹..... محبوبیت پایدار و ناپایدار
- ۵۰..... درس چهارم: جوان و دوست یابی
- ۵۰..... ضرورت دوست یابی
- ۵۱..... نقش دوست در زندگی
- ۵۲..... چگونه دوست یابی کنیم؟
- ۵۶..... حدود و مرزهای دوستی
- ۵۷..... دوست خوب کیست؟
- ۵۹..... با چه کسانی دوست نباشیم؟
- ۶۷..... درس پنجم: جوان، شادی و نشاط
- ۶۸..... معنای شادی
- ۶۸..... ضرورت شادی
- ۶۹..... دین داری و شادی

۷۰	اثمه هدی و شادی
۷۱	فواید شادی
۷۳	شادی یا رضامندی
۷۵	عوامل شادی گستر
۸۰	درس هشتم: جوان و امیدواری
۸۰	نقش امید در زندگی
۸۱	معنای امیدواری
۸۱	اهمیت امید و آرزو در اسلام
۸۲	امیدواری، بانگای جمع بین
۸۴	ناامیدی چرا؟
۸۵	آفات امید و آرزو از دیدگاه امیرالمؤمنین
۸۷	راههای امیدواری
۸۹	آرزوی برتر
۹۰	درس هفتم: جوان و بحران هویت
۹۱	مفهوم شناسی هویت
۹۲	خودیابی و خودفراموشی
۹۴	ضرورت احراز هویت
۹۵	اقسام هویت
۹۶	بحران هویت
۹۶	پیامدهای بحران هویت
۹۷	عوامل مؤثر در پدیدآیی بحران هویت
۱۰۰	راههای دستیابی به هویت

- درس هشتم: جوان و نوگرایی ۱۰۶
- اقسام نوگرایی ۱۰۷
- اسلام و نوگرایی ۱۰۸
- نمونه‌هایی از نوخواهی در اسلام ۱۱۰
- آثار نوگرایی بی‌قید و شرط ۱۱۲
- نوخواهی و مدگرایی ۱۱۴
- اسلام، مدگرایی و امروزی شدن ۱۱۵
- پیامدهای منفی مدگرایی ۱۱۶
- درس نهم: جوان و زیبایی ۱۲۰
- زیبایی چیست ۱۲۱
- زیبایی از دیدگاه اسلام ۱۲۱
- زینت و زیبایی در گفتار و عمل معصومین علیهم‌السلام ۱۲۳
- جوان، زیبایی و خودآرایی ۱۲۵
- زینت حلال و زینت حرام ۱۲۶
- اعتدال در تجمل‌گرایی ۱۲۷
- زیبایی‌های ماندگار ۱۲۸
- درس دهم: جوان و غریزه جنسی ۱۲۹
- دیدگاه تفریطی ۱۲۹
- دیدگاه افراطی ۱۳۰
- نظریه تعدیلی (دیدگاه اسلام) ۱۳۱
- چشم‌چرانی و دوستی‌های خیابانی ۱۳۲
- اسلام و جلوگیری از انحرافات جنسی ۱۳۴

۱۴۲.....	راهکار از دواج.....
۱۴۳.....	آثار و فواید از دواج.....
۱۴۵.....	درس یازدهم: جوان و دانش اندوزی.....
۱۴۵.....	ارزش علم از دیدگاه اسلام.....
۱۴۶.....	ارزش دانشمندان.....
۱۴۷.....	گستره دانش.....
۱۴۹.....	دانش در جوانی.....
۱۵۱.....	یا دانشمند یا دانشجو.....
۱۵۲.....	آثار دانش در جوانی.....
۱۵۶.....	درس دوازدهم: جوان و حاکمیت دینی در جامعه.....
۱۵۷.....	معنای حکومت دینی.....
۱۵۸.....	اهداف تشکیل حکومت دینی.....
۱۶۰.....	شاخصهای حاکمیت دینی.....
.....	امتیازات نظام سیاسی اسلام مبتنی بر ولایت فقیه در مقایسه با سایر نظامها
۱۶۷.....	
۱۶۹.....	نقش جوانان در تحقق حاکمیت دینی.....
۱۵۶.....	منابع و مآخذ.....

مقدمه

جوانی بهار زندگی و فصل رویش ها، شکفتن ها، دوران درخشندگی و نشاط زندگی، هنگامه پرور ارزو و آرزو ها، امیدها و جلوه گاه همه عشق ها و دلبستگی ها است. جسم و جان آدمی در این دوران حساس و پرماجرا توان و قوتی مضاعف دارد و عزم و اراده او در رسیدن به خواسته ها و آمال خویش در اوج قدرت است.

جوانی از سوی دیگر دوران اوج غرائز و احساسات سرگشتگی ها و بحران ها، تغییر و تغییر های همزمان روحی - روانی و جسمانی است. بر این اساس شالوده بسیاری از انتخابهای آدمی که در دوران کودکی و نوجوانی نقش گرفته در این دوران شکل گرفته و تثبیت می شود به گونه ای که تغییر آن در زمان میانسالی و سالخوردگی امری مشکل و گاهی ناشدنی است.

اگر ارزش و قدر جوانی دانسته شود و جوان در بجهت این زمان نه چندان طولانی قدر خویش را بشناسد و توان و همتش را در راه نیل به اهداف بلند و آسمانی به کار بندد و از این موقعیت ممتاز برای ساختن آینده خویش سود

جوید، دچار لغزشهای ناروا نخواهد شد و هنگام از دست دادن این نعمت بزرگ، دچار حسرت و ندامت نخواهد گردید. امیر مؤمنان علی علیه السلام می فرماید:

بَادِرْ شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ.^۱

جوانی ات را قبل از پیری و سلامتت را قبل از بیماری دریاب.

و نیز می فرماید:

شَيْتَانٌ لَا يَعْرِفُ فَضْلَهُمَا إِلَّا مَنْ قَدَّهُمَا: الشَّبَابُ وَالْعَافِيَةُ.^۲

دو چیز است که قدر و قیمتشان را نمی شناسند مگر کسی که آن دو را از دست داده باشد، یکی جوانی و دیگری تندرستی و عافیت.

در این حدیث امیر المؤمنین علیه السلام نعمت جوانی را در ردیف بزرگ ترین نعمت های الهی صلوات الله علیه و صحت و سلامتی آورده است و به اندازه ای آن را مجهول القدر دانسته که می بردن به ارزش آن را تنها هنگام فقدان آن میسر می داند.

به پیری خاک بازیگاه طفلان می کنم بر سر
که شاید بشنوم آن خاک بوی نوجوانی را

بی جهت نیست که عوامل استکبار جهانی در جنگ برمی که علیه اعتقادات و باورهای ملت شهیدپرور ایران اسلامی آغاز کرده اند، در گام اول، جوانان این مرز و بوم را نشانه رفته اند.

شناختن ارزش واقعی جوانی و توجه به زشت و زیبای آن، شرط اساسی سعادت جوانان و راه بهره برداری صحیح از نیروی پرتوان آنان است. در تقابل با اقدام ناجوانمردانه دشمنان فرهنگی اسلام و انقلاب، مربیان جامعه باید با واقع بینی از یک سو متوجه کمال جوانی باشند و از نیروی انسانی جوانان به

۱. غرر الحکم، ص ۱۵۹، ح ۳۰۲۹.

۲. همان، ص ۳۲۴، ح ۷۵۳۲.

صورت شایسته به نفع ملت و کشور استفاده کنند، و از سوی دیگر باید متوجه آسیبهای طبیعی دوران جوانی باشند و باراهنمایی های صحیح و طرح برنامه های عالمانه و عاقلانه، جوانان را برای نیل به مدارج عالی تر مجهز نمایند و با تعدیل تمایلات عاطفی آنان، از سرکشی و طغیانشان باز دارند.

نویسنده در «راه و رسم جوانی» می کوشد مهم ترین موضوعات دوران سرنوشت ساز جوانی را بارویکرد اسلامی و با سبکی روان و در عین حال به اختصار مورد بررسی و تبیین قرار دهد.

این متن به عنوان متن درسی دوره های تربیت و تعالی سربازان تعیین گردیده است در عین حال برای همه جوانان و نوجوانان و مربیان آنان قابل استفاده است.

زمستان ۱۳۹۰

محمدرضا پیوندی